

HONLAPUNK
www.cordelia.hu

Az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága 2005-ben a Cordelia Alapítványt a traumatizált menekültekkel végzett kiemelkedő munkájáért Menedék-díjjal jutalmazta.

A Cordelia Alapítvány

A Cordelia Alapítvány a Szervezett Erőszak Áldozataiért 1996-ban jött létre az a céllal, hogy pszichiátriai, pszichoterápiás, pszichológiai kezeléssel, pszicho-szociális tanácsadással segítséget nyújtson a Magyarországra érkező, nemzetközi védelemre szoruló, kínzást vagy más súlyos traumát átélt menekülteknek, menedékkérőknek és családtagjaiknak.

Az Alapítvány egy dán koordinációban működő globális hálózat, az International Rehabilitation and Research Council for Torture Victims (IRCT – Kínzás Áldozatainak Nemzetközi Rehabilitációs és Kutató Tanácsa) akkreditált tagja. Magyarországon az egyetlen civil szervezet, amely e speciális célcsoport panaszait egy komplex szolgáltatásrendszeren keresztül kezeli. Olyan alapellátásnak minősül, hiánypótló, közhasznú felad-

at végez, amelyek ellátása állami hatáskörben jelenleg nem megoldott.

Az alapítvány tevékenységének kezdeményezője, dr. Hárdi Lilla pszichiáter, pszichoterapeuta, aki 1996 óta a Cordelia orvos-igazga-

tozatok végzettségű szakmai koordinátora.

Az alapítvány tevékenységének kezdeményezője, dr. Hárdi Lilla pszichiáter, pszichoterapeuta, aki 1996 óta a Cordelia orvos-igazga-

tója és egyben felelős szakmai koordinátora.

A stáb

A Cordelia Alapítvány 12 fős szakmai stábját pszichiáterek, pszichológusok, szakterapeuták, szociális segítők és tolmácsok alkotják, akik 2007-ben 380 ügyfélnek nyújtottak segítséget, valamint az integrációt segítő támogatóprogramok keretében (nyelvtanfolyam, gyakorlati segítségnyújtás, családgyesítés, kapcsolattartás iskolákkal, kórházakkal, menekültügyi civil szervezetekkel, minisztériumokkal, stb.).

Az ő munkájuk hátterét az iroda biztosítja, ahol az orvos vezető mellett két projektmenedzser, egy pénzügyi vezető és egy orvosi adminisztrátor gondoskodik a napi problémák kezeléséről, a működést biztosító pályázatok felkutatásáról, megírásáról, végrehajtásáról. Pénzügyi forrásuk elsősorban az uniós pályázatokon nyugszanak, de más donoroktól is pályázat útján próbálnak anyagi hozzájárulást szerezni.

A kínzás és a PTSD-szindróma

A kínzást az elnyomó politikai rendszerekben „nem hivatalos” módon és eszközökkel alkalmazzák. Az elnyomó államhatalom így akarja biztosítani a kontrolláló szerepet a népesség felett, így akarja letörni az egyéni kezdeményezéseket a hatalommal szemben, megakadályozva ezzel a demokráciáért való szerveződések és az esetleges harcokat. Kínzásnak minősülnek a börtönben és fegyveres csoportok által elkövetett bántalmazás, megalázó eljárások. A bántalmazás következtében létrejövő (Komplex) Poszttraumás Stressz Zavar (PTSD) jellemző tünetei a következők: alvászavar, gyakori rémálmodok, krónikus szorongás, depresszió, memória- és figyelemzavar, az éntudat zavarása.

A PTSD kezelése idegen környezetben, idegen nyelven nagy kihívást jelent mind a terapeutáknak, mind a tolmácsoknak. Ha a személyiség a traumát megelőzően egészséges volt, a kezelés az esetek többségében eredményes.

Különbséget kell tennünk a kínzás/bántalmazás túlélői és a túlélőkhöz tartozó áldozatok között, akik másodlagos traumát élnek át. A kínzás nemcsak az áldozat énjét

rombolja, hanem annak családjában is teljes dezorganizációhoz vezethet. A megkínzott, megalázott családtag, a megerőszakolt családanya, a bántalmazott gyermek kórosan strukturálja át a többnyire évszázadok kultúrája által stabil – vallásos család szerkezetét.

A testi és/vagy pszichés trauma az első interjú során jelenik meg, de sokszor előfordul – a kínzás, megalázás szegényérzetet kiváltó természete miatt –, hogy több beszélgetés szükséges ahhoz, hogy a kliens számára is megfogalmazhatóvá váljon a trauma.

EGY SIKERES GYÓGYULÁS

Törökországból származó kurd betegünk súlyos bántalmazásokat élt át hazájában. Több-ször is volt börtönben, ahol a veréseken, kitérítéseken, a különféle megvonásos technikákon kívül szexuálisan is bántalmazták elektromos árammal. A terápiára azzal jött, hogy ő többé nem férli, mert a kínzást ezt elhittették vele.

Több terápiás ülést követően állapota fokozatosan javulni kezdett. Munkát talált, barátot, sőt barátinője is lett. Ma egy két éves fiúgyermek boldog édesapja, dolgozik, kitüntően megtanult magyarul, ami a munkájában is nélkülözhetetlen.

A Cordelia szakmai munkója

Az Alapítvány tevékenységébe tartoznak a szakterapeuták által vezetett verbális és non-verbális terápiák, illetve a szociális szervező által végzett szociális tanácsadás és ügyintézés. 2007-ben nyelvtanáraink speciális kezdő és haladó magyar nyelvkönyvet írtak Poszttraumás Stressz Zavarban szenvedő klienseink számára. Ez a komplex segítségnyújtás esélyt ad a háborút, kínzásokat, megalázó bánásmódokat elszenvedett menekültek számára a gyógyulásra, beilleszkedésre.

Hazai előzmények híján az Alapítvány munkatársainak számos új – nemzetközileg is elfogadott – terápiás módszert kellett meghonosítaniuk és adaptálniuk a multikulturális közegben való hatékony működéshez.

A Cordelia egyik ilyen új, Európában is egyedülállóan tekinthető módszere, hogy a kliensek ellátása speciális helyzetben, a traumatizált személy tartózkodási helyén, a menekülttábor lakószobájában zajlik.

Az ún. „mozgó központként” működő terápiás stáb egy terapeutából, csoporthelyzetben és családterápiában egy ko-terapeutából és a tolmácsból áll, aki maga is átélte a menekülés traumáját. Munkatársaink – lehetőség

Előtotti ügyfeleink 2007-ben (380 fő) 45 országból érkeztek. A legtöbbben Szomáliából (113 fő) Irakból (78 fő), Szerbiából 11, Montenegróból (35 fő), Törökországból (12 fő), Boszniából (8 fő), Nigeriából (8 fő). Többségükben (77%) fiatal férfiak (átlagos életkoruk: 28 év), de nem ritka a 18 év alatti (16%), olykor kísérő nélkül érkező kiskorú ügyfél sem.

szerint – az ügyfelek anyanyelvén nyújtanak rehabilitációs segítséget speciális, különböző kultúrákból származó személyek, népcsoportok számára. A mozgó terápiás csapat a három befogadó állomást rendszeresen látogatja Bicskén, Békéscsabán és Debrecenben.

Terápiás módszereinket az etnikai háttér, kultúra alapján folyamatosan formáljuk. A kínzás és a gyökérvesztés traumája ennek segítségével feldolgozhatóvá válik.

Sok megkínzott kliensben a trauma olyan mértékű szegyenérzetet és büntudatot generál, ami a traumát „ki-mondhatatlanná” teszi.

Ezért a verbális terápiát sokszor készítjük elő non-verbális csoportterápiával. A „magyar non-verbális módszer”

egyrészt előkészíti a klienseket a verbális terápiára, másrészt művészeti-mozgásos-relaxációs technikájával önmagában is eredményes módszer a traumás tünetek oldására.

A fenti terápiás tevékenységek eredménye már néhány foglalkozás után érzékelhető. Az indulatok csendesednek, a Poszttraumás Stressz Zavar tünetei fokozatosan halványulnak, majd többnyire teljesen eltűnnek.

A traumatizált menekültekkel való foglalkozás maga is traumatizáló erejű, ezért van szükség a „segítők segítésére”, a szupervízóra, ami a kiégés megelőzését szolgálja. A szakmai stáb rendszeresen tart tanfolyamokat, képzéseket és szupervíziós foglalkozásokat menekültügyi szakemberek számára.